

Трудове навчання (дівчата) 5 клас
Розділ 2. ОЗДОБЛЕННЯ ВИРОБІВ АПЛІКАЦІЄЮ

Тема. СПОСОБИ ЗАКРІПЛЕННЯ ДЕТАЛЕЙ АПЛІКАЦІЇ

Мета: систематизувати й розширити знання учнів про види ручних швів, ознайомити з технологією виконання ручних швів, які використовують для закріплення деталей аплікації, навчити з'єднувати деталі аплікації, розвивати посидючість та акуратність під час виконання ручних робіт, удосконалювати прийоми роботи з ручними інструментами, закріплювати навички правильної й безпечної роботи, дотримання санітарно-гігієнічних вимог при виконанні ручних робіт.

Обладнання: підручник «Трудове навчання, 5 клас», зразки швів, голка, нитки, праска, прасувальна дошка.

Хід уроку

I. Організаційний момент

Привітання (створення позитивного емоційного настрою). Перевірка присутніх, перевірка готовності до заняття.

Лунає дзвіночок, до праці мерщій!

Ти всі перешкоди здолати зумій!

Працюй наполегливо, швидко, старанно,
щоб кожна хвилинка не втратилась марно.

Учитель. Діти, я вам загадаю загадку, а ви, відгадавши її, у такий спосіб, довідаєтеся, ким будете сьогодні на занятті у нашій творчій майстерні.

Гострі ножиці в руці.

Б голці нитка на кінці.

Ножиць, голок промінці

В пальцях... (швачок: і кравців).

II. Актуалізація опорних знань і вмінь учнів

Робота в малих групах. За допомогою ілюстрацій кожна група готує відповідь на запитання. (Додаток 1)

1. Які бувають види аплікацій?

2. Які є аплікації за використаним матеріалом?

3. Які оздоблювальні матеріали використовують в аплікації?

III. Мотивація навчальної діяльності

З давніх-давен людина прагнула до краси. Вона не тільки бачила й відчувала її, а й відтворювала у своїх виробках. Завжди цінувалися й цінуються речі, зроблені власноруч. І ми з вами навчимося творити красу своїми руками, а саме — аплікації з текстильних матеріалів. Для цього нам потрібні будуть певні знання, уміння і, звичайно ж, бажання.

IV. Повідомлення теми, мети й завдань уроку.

V. Вивчення нового матеріалу

1. Способи з'єднання конструкційних матеріалів

Розповідь учителя.

Більшість виробів складаються з кількох деталей, які певним чином з'єднуються між собою. існує кілька способів з'єднання деталей: нерухоме й рухоме, не рознімне й рознімне.

Гра Вітрина (інтерактивна частина уроку). Алгоритм роботи вчителя. Учитель створює вітрину в уявному магазині, де розміщені вироби з різних конструкційних матеріалів.

Рекламує по черзі товар, указуючи способи з'єднання деталей, синхронно фіксуючи відповіді в підготовлену на дошці таблицю. (Додаток 2)

Міні-тренінг. Кожна група отримує завдання .

Підбери способи з'єднання деталей із тканини (пластмаси, деревини).

Після інтерактивного обговорення діти роблять висновок про те, що вибір способу з'єднання деталей залежить від виду конструкційних матеріалів.

2. Види швів для закріплення деталей аплікації на тканині.

Шов «назад голку»

Цим міцним, еластичним швом колись, до винаходу швейної машини, шили одяг. Із лицьового боку він схожий на шов «уперед голку», тільки стібки коротші й більш випуклі. На вивороті — жодної подібності: стібки заходять один за одного, утворюючи безперервну лінію, і кожний стібок утричі довший від стібка на лицьовому боці.

Шов «назад голку» застосовують:

- для постійного з'єднання деталей. Його застосовують для ремонту одягу в тих випадках, коли швейної машинки немає під рукою;
- у важкодоступних для машинки місцях, а також при створенні моделей «від кутюр»;
- при виконанні аплікацій для постійного закріплення їхніх деталей на основі.

Міні-практикум. Інструкційна карта

Матеріали й інструменти: зразки шва «назад голку», тканина, голка, нитки, ножиці.

Завдання. Виконати зразок шва «назад голку».

Учитель надає необхідну допомогу, контролює дотримання правил безпечної роботи, виконання санітарно-гігієнічних вимог.

Перш ніж голку в руки брати,
Треба правила згадати:
Як із нею працювати,
Щоб проблем зовсім не мати.
В голок й шпильок гострі жала,
Їх не кидай де попало.
Пам'ятай: під час роботи
Їх не слід тримати в роті.
Голку, завжди пам'ятай,
Без ниток не залишай,
Користуйся обережно
І в свій одяг не встромляй.
Дуже добре звичку мати —
Голку в гольнику тримати.
Раптом голка поламалась.
Далі, щоб біда не сталась,

Ти шматочки всі збери,
В папірець їх загорни,
Викинь все це у сміття,
Прибери все до пуття.
Всі ножиці в руках тримали, безперечно.
Та можуть і вони бути небезпечні.
Хай знає учениця кожна,
Як працювати з ними можна.
Праворуч ножиці лежать.
Якщо їх треба передать,
Сама за леза їх візьми,
Кому даєш, до того кільця поверни.
Тканину будеш розрізати,
Повинна пальці так тримати,
Щоб раптом їх не зачепить.
Уважна будь! І від біди це захистить!

Розповідь учителя (з демонстрацією зразків шва й технології його виконання)

Петельний шов

Петельний шов являє собою ряд петельок. Змінюючи висоту, ширину, нахил стібків і відстань між ними, можна створити багато різних візерунків для прикрашання виробів.

Застосування петельного шва:

- для обметування зрізів тканини;
- в аплікаціях для закріплення деталей аплікації на основі. Зверніть увагу на те, як правильно обробляють кути: голка проходить двічі через вершину трикутників;
- для виконання повітряних і прорізних петель для гудзиків.

Міні-практикум. Інструкційна карта.

Матеріали й інструменти: зразки шва «петельний», тканина, голка, нитки, ножиці.

Завдання. Виконати зразок шва «петельний». Учитель надає необхідну допомогу, контролює дотримання правил безпечної роботи, виконання санітарно-гігієнічних вимог.

VI. Практична робота.

Закріплення деталей аплікації

Матеріали й інструменти: нитки, голки, шпильки, ножиці, заготовки аплікації.

Обладнання: праска, дошка для прасування.

Хід роботи

1. Виберіть шов для закріплення деталей аплікації на основі.
2. Доберіть нитки для роботи (у тон тканини або контрастні).
3. Закріпіть деталі аплікації вибраним способом.
4. Видаліть наметувальні стібки шва «уперед голку».
5. Пропрасуйте аплікацію.

VII. Рефлексія.

Самооцінювання навчальних досягнень

Оціни себе, виставляючи по два бали за виконання вимог за наступними критеріями:

1. Самостійність виготовлення
2. Готовність до уроку (наявність інструментів, матеріалів, спецодягу)
3. Дотримання культури праці (не відволікався на розмови, не залишав робочого місця, не порушував правил безпеки праці, по закінченні роботи прибрав робоче місце)
4. Якість виробу:
 - відповідність розмірів виробу заданим;
 - відповідність форми виробу тій, що задана ескізом;
 - охайність виробу.

VIII. Підсумки заняття

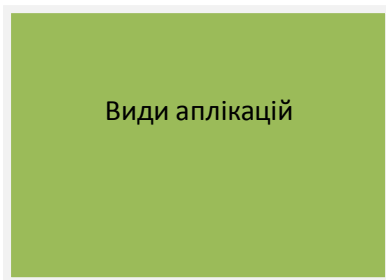
Учитель оцінює результати роботи учнів, демонструє кращі роботи, аналізує типові помилки учнів, виставляє оцінки.

VIII. Домашнє завдання

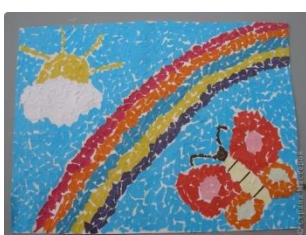
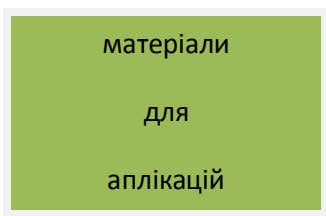
- Обміркувати остаточне оформлення аплікації, дібрати відповідні матеріали для її прикрашання (стрази, бісер, тасьму, мереживо, гудзики тощо).
- Практикуватись у виконанні шва «петельний».
- * Зробити колекцію «Види петельних швів».

Додаток 1.

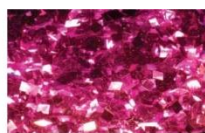
1 група

2 група

3 група

оздоблювальні
матеріали

	Способи з'єднання деталей
1.	Рухоме — деталі можуть зміщуватися одна відносно одної
2.	Нерухоме — деталі не зміщуються одна відносно одної
3.	Рознімне — деталі можна розібрати, не пошкодивши їх (такі з'єднання найчастіше виконують за допомогою болтів, гайок, шурупів)
4.	Нерознімне — виріб неможливо розібрати, не пошкодивши деталі (склеювання, зварювання, спаювання, за допомогою цвяхів тощо)

Інструкційна картка. Шов "уперед голку".

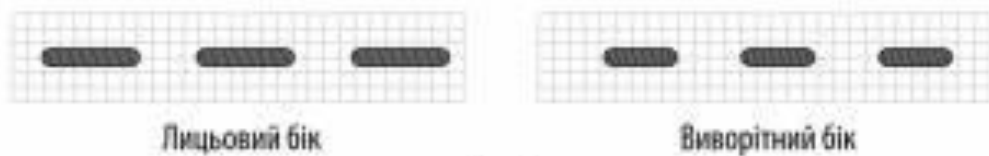

Рис. 1

Графічне зображення: — — — — —

№ з/п	Послідовність виконання	Графічне зображення
1	Закріпити нитку за допомогою петлі з правого краю тканини	
2	Визначити довжину стібка та вивести голку на виворітний бік тканини	
3	Відміряти обрану довжину стібка та вивести голку на лицьовий бік тканини	
4	Виконати зразок шва завдовжки 10 см	
5	Закріпити нитку на виворітному боці роботи, пропустивши її під 2-3 стібка	

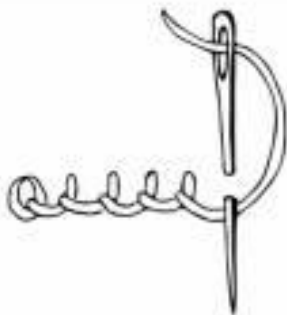
Інструкційна картка. Шов "петельний".

Графічне зображення:

Рис. 2

№ з/п	Послідовність виконання	Графічне зображення
1	Провести дві паралельних лінії, намічаючи контур вишивки	
2	Закріпити нитку ліворуч на нижній лінії	
3	Уколоти голку на верхній лінії, відступивши від місця закріплення на ширину стібка, виколоти на нижній лінії, розташовуючи нитку під голкою	
4	Повторюючи пункт 3, виконати зразок шва завдовжки 10 см. Закріпити нитку	